

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inserati:
 Enostopna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 15 v
 za dvakrat . . . " 12 "
 za trikrat . . . " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Povprečna cena, za vse, enostopna (72 mm):
 enostopna pettivrsta po 18 vin.
Poslano:
 enostopna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Deželne finance.

Začetkom maja se snide državni zbor in poslanci najdejo tedaj na dnevnem redu med najvažnejšimi točkami takozvani »mali finančni načrt« z državnim prispevkom k potrebam deželnih gospodarstev. Razmere so se seveda zadnje čase izpremenile in zgled Nemčije, ki žrtvuje kar eno celo milijardo naenkrat v vojne svrhe, bo slabo vplivala gotovo tudi na Avstrijo. Ali bo »mali« finančni načrt še zadostoval, je veliko vprašanje.

Večina strank pa je odločno za to, da dobe dežele svoj delež iz državnih davščin. Razlogi, ki to upravičujejo, so se opetovano našli. Država deželam ne pripusti, da bi s samostojnimi davščinami po svojih potrebah pokrivala svoje izdatke, vendar pa dežele izvršujejo najdražje dolžnosti, ki bi jih morala sicer prevzeti država: v prvi zdravstvo, dobrodelstvo in šolstvo. Pa ne le razlogi pravičnosti silijo k temu. Dejanska potreba je priklopila do take višine, da morajo nekatere dežele svoja plačila ustaviti in ne morejo več izvrševati svojih dolžnosti.

Češka je tako daleč, da bo tekom dobrega meseca stala pred prazno blagajno in ne bo mogla plačati več učiteljev in uradnikov. Zadolžila se je že povsod, kjer se je dalo kaj dobiti. Bogato češko deželno banko je češki deželni odbor izpraznil z vsečimi posojili popolnoma, in danes ne dobi dežela nikjer več denarja. Deželni odbor se bavi z vprašanjem, ali naj ostane ali naj prepusti upravo svoji usodi. Podobno je na Moravskem. Na Štajerskem je mizerija velikanska, seveda tudi zaslužena, ker so Nemci prisilili Slovence k obstrukciji.

Sedaj pa prihajajo dežele druga za drugo in napovedujejo konec svojih izdatkov, ako se jim brž ne pomore.

Šleški deželni zbor je naročil deželnemu odboru, naj vsem prošnjikom za podpore, občinam in okrajnim zastopom, sporoči, da pri sedanjih denarnih tiskih in pri sedanjih obrestnih meri nimajo upati na nobeno podporo od dežele. Dokler se deželne finance ne sanirajo in dežela ne dobi od države rednih prispevkov, ki bi omogočili finančno ravnotežje, toliko časa se ne morejo dovoliti niti investicije za de-

želne namene niti za občinske ali druge javne svrhe.

Tako daleč je prišla bogata, industrialna Šlezija, dežela, ki pri svojem majhnem teritorialnem obsegu in pri razmeroma visokih dohodkih vendar ložje zadosti svojim potrebam, kakor katerakoli druga.

Javne zgradbe so po vseh deželah skoro popolnoma odstavljene z dnevnega reda. Vsled tega trpi obrt, ljudstvo je brez dela. Take pritožbe prihajajo iz cele države.

Edina dežela, ki dela v velikem obsegu, je Kranjska. Dela, ki se izvršujejo letos pod nadzorstvom deželnega odbora, znašajo približno 4 milijone kron. Ako ne bi deželna uprava oplodila s svojim vzglednim delom domačega delavnega trga, bi bile razmere še mnogo bolj žalostne. Ravno pri javnih zgradbah pride zaslužka med ljudstvo, in kar je najvažnejše, po državnem prispevku pride denar od zunaj v deželo.

Ako dobi dežela še svoj letni prispevek od države, tedaj se bo dalo tudi brez posebne obremenitve domačega davkoplačevalca spraviti redno gospodarstvo v ravnotežje.

To pa ni vseč sovražnikom naše deželne uprave, namreč slovenskim liberalcem in z njimi na novo združenim Nemcem.

Liberalci in Nemci so ves čas, odkar so zavohali, da izdatki dežele hitreje rastejo nego dohodki, začeli siliti deželni zastop na to, da bi zvišali doklade. Liberalci in Nemci vkljub svojemu zastopstvu v deželni odboru ne kažejo nobene skrbi za resno urditev financ. Njihov namen je le ta, da bi mogli vpiti nad Slovensko ljudsko Stranko češ, ta je zvišala doklade. Politika teh ljudi je popolnoma negativna. Samo zabavljati hočejo čez to, kar ustvarja Slovenska ljudska Stranka.

Seveda S. L. S. ni šla ta lim. Ona gre samostojno svojo pot. Vkljub novemu živahnemu delu na vseh poljih se niso davščine zvišale niti za en odstotek. Da varuje domačega davkoplačevalca, je pa napela S. L. S. vse sile, da doseže od države čim večji prispevek.

To pa liberalce grize. Podžupan ljubljanskega mesta, deželni odbornik dr. Triller, je zopet začel smešno delo, da z računskimi nalogami v »Narodu« producira svojega strankarskega konjčka. Če bi dr. Triller svoje številke naslovil na državo z zahtevo, da se naj

država spomni svoje dolžnosti in pomaga deželam, bi imelo to nekaj smisla. Dr. Triller pa svoje številke naslavlja na svojega zbezanega, ubogega volilca, da bi mu ubil v glavo sovraštvo proti oni stranki, od katere dela je odvisna gospodarska rešitev naše dežele.

Liberalci so res nesposobni za javno delo. Podžupan ljubljanskega mesta se spravi nad deželni odbor v času, ko ljubljansko mesto niti definitivnega proračuna nima radi zanikarnosti in nesposobnosti stranke, kateri tudi podžupan pripada. O deželnem gospodarstvu piše podžupan mesta, katerega gospodarstvo je v velikem neredu, v takem neredu, da ga stranka, kateri pripade ta podžupan, ni v stanju urediti. V istem trenutku zabavlja ta čudni podžupan proti deželnemu odboru, ko je isti deželni odbor izkazal ljubljanskemu mestu največjo dobroto, dovolivši mu en milijon posojila iz deželne banke, da reši mesto Ljubljano iz najhujše stiske!

Pa liberalcem dobrota ne pomaga. Če si dober z njim, le še bolj brca. Proti liberalcem se izhaja s čisto drugo metodo. In to bi priporočali deželnemu odboru. V isti številki, kjer vpije podžupan ljubljanskega mesta, da je dežela brez sredstev, pa zahtevajo ti ljudje, da naj milijone siplje njihovi stranki v ljubljanskem mestu. To je vendar preneumno!

Deželne finance bodo v redu tekom enega leta, to je lahko mogoče. Kdaj bodo pa v redu finance ljubljanskega mesta, s tem si naj belijo glave dr. Triller et consortes!

Kako Evropa rešuje skadersko vprašanje.

Danes vemo, kaj mednarodna brodogovna demonstracija proti Črnigori pravzaprav hoče.

Predvsem je treba ohraniti svetovni mir, kakaj, če Črnagora Skader zavzame, se podere vse dogovor glede severne in severozahodne albanske meje, ki se je bil ugotovil med Avstrijo in Rusijo, kar bi imelo za posledico svetovni konflikt.

Drugič se se velesile požurijo, da preprečijo separatno akcijo Avstro-Ogrske proti Črnigori in da brodogovno demonstracijo kolikor mogoče omilijo. Treba je pomisliti, da niti blokada črnogorske obali še ni sklenjena, dasi jo

je avstrijski admiral že davnej predlagal! O blokadi albanske obali pa ostali admirali nočejo niti slišati. Bombardiranje Bara ali izkrcanje čet pa velesilam niti v sanjah ne pade v glavo in ko je Grey v angleški zbornici naznačil, da se na izkrcanje ne misli, je vsa zbornica demonstrativno ploskala.

Značilno je, da angleško časopisje, ki je v prvi ropotalo proti Črnigori, zdaj zopet vehementno napada Avstrijo. To se je že drugič med balkansko vojsko zgodilo. Najbrž tiči v tem metoda.

Diplomatično pa je tripelententna tembolj na delu, čim manj energije kaže njeno brodogovno pred Barom. Rusija in Italija si prizadevata namreč, da bi se Skader od Črnogore odkupil, deloma z denarjem, deloma z drugimi teritorialnimi kompenzacijami. Anglija in Francija to podpirata. Pomislimo, kako Italija ljubeznjivo postopa s Črnogoro! Velesile pravzaprav s svojimi ladjami kralja Nikito ščitijo, da se mu nič ne zgodi, zdaj pa mu hočejo še kompenzacije izgotoviti. Da na Dunaju niso s tem preveč zadovoljni, je razumljivo, ker se s tem vsa evropska akcija proti Črnigori res izpremeni v komedijo. Diplomatično pa so se vsled tega po zaslugi naše zaveznice Italije stvari za avstrijsko diplomacijo v toliko neugodno zasukale, ker se bo dogovor zaradi Albanije, ako Črnogora res dobi kako teritorialno kompenzacijo na račun Albanije, vendar le modificiral.

Tisti vročokrvneži, ki so zagovarjali kar vojaško ekspedicijo proti Cetinju ali celo Belgradu, se bodo vsled krivde naše diplomacije, ki je vse ugodne momente zamudila, morali navaditi še veliko popriljenja. Premislimo, katera vprašanja samo glede Albanije bo treba še rešiti! Torej:

1. Kdo bo prevzel vlado v Skadru po Essad paši, oziroma po sklepu miru? 2. Katere garancije se bodo dale Srbiji, da Albanci ne podo pristaniške naprave Srbije v Draču in da se sploh omogoči njena trgovinska pot do Adrije? 3. Kdo bo vladar Albanije, da bo vseč vsem velesilam, ki vse izvršujejo neko protekcijo nad njo? 4. Meje južne Albanije. 5. Vprašanje katoliških Albancev v Srbiji in Črnigori. 6. Vprašanje varstva Srbov in Grkov v bodoči Albaniji. 7. Vprašanje oblike mednarodnega varstva nad Albanijo.

In vse to bo treba rešiti mirno in kompromisnim potom.

LISTEK.

Gora Alos, republika menihov.

Potopisna črtica z balkanskega polotoka.

Spisal N. vitez pl. Gutmansthal. — Posloven K. Čik.

(Dalje.)

Atoška vlada plačuje prav zmeren davek turški porti, katero zastopa kaimakan v Kariesu, ki igra nasproti svetemu sinodu, kakor sem se na lastne oči pridical, prav skromno vlogo. Prideljenih mu je nekaj podrejenih uradnikov, približno deset saptiehov in en finančni častnik z nekaterimi stražami. Ti maloštevilni ljudje zastopajo turško moč na atoškem svetu. Nihče se ne sme naseliti na ozemlju Hagiona Orosa brez dovoljenja svetega zbora. Zbor je sestavljen iz posameznih zastopnikov (antiprozopi), katerih po enega na leto voli vsak veliki samostan in kateri stanujejo med svojim službenim letom v konaku dotičnega samostana v Kariesu, in iz posameznih tajnikov. Predseduje tajnik, ki ga je odposlal samostan Lavra. Sveti sinod je parlament, zakonodajni zastop in sodni dvor ter upravlja skupne finance. Meniška država imajo enega za-

stopnika svojih koristi v Carigradu in Solunu.

Glavna posebnost mesteca Kariesa je, da je, skoraj gotovo edino mesto na svetu, popolnoma brez ženstva. Vse, kar je ženskega, je z atoške zemlje prognano in nobeno žensko bitje ne sme od izključnega češčenja in kulta Matere božje odvracati. Izključba vsega ženskega sega tako daleč, da niso dovoljene na celem polotoku niti domače živali ženskega spola. Popolna odsotnost žensk pa onega, ki prihaja iz turškega mesta, manj presenetli, ker je žensk v turških mestnih krajih le malo videti na ulici. Čudno pa je, da ni na celem atoškem ozemlju nič psov, kar so mi menihi priznali, ne da bi bili vedeli za to navesti poseben razlog. Mačkov ima pa vsak samostan več.

Ko sem s svojim dragomanom in s kaimakanom vstopil v sejo sobo je bilo ondi že osem do deset antiprozopov zbranih. Odkazali so mi častno mesto in kmalu se je prinesla neizogibna kava in gliko (kutinov gelé). Družba je bila zelo molčeča. Slišalo se je le rožljanje kombologijev ali vrvic z nabranimi lesenimi ali bisernimi kroglicami, s katerimi se Orientalci vedno igrajo. Izročil sem priporočilno pismo, katero mi je bil dal atenski metropolit, in potem sem prosil za priporočilo na atoške samostane. Po izvršenih neka-

terih činih uljudnosti so mi predlagali, naj si med tem ogledam cerkev, kar sem sprejel z velikim veseljem. Vsaj sem bil vendar bral, da se v njej nahajajo najlepše, prav dobro ohranjene freske bizantinskega mojstra Panzeleosa. In zares, slednjič sem le mogel občudovati vso globokost in veličino bizantinske umetnosti. Doslej sem bil videl zgolj slabejše ali preslikane in močno prenovljene freske, katerih prav zato nisem posebno cenil. Te krasne freske v Kariesu so sicer deloma poškodovane, toda kar je tu, je tako, kakor je bil umetnik pred več kot 700 leti izgotovil, plemenito v risbi, sijajno in harmonično v barvah in neverjetno dekorativnega, krasilnega učinka. Manuel Panzeleos iz Tesalonike (Soluna) je baje živel v XII. stoletju in je moral biti, ako se ga presoja po vseh delih, katera se mu samo na Atosu pripisujejo, zelo plodovit umetnik. Pravzaprav je pa mitična in pravljicična oseba in njegovo ime zaznamuje preje gotovo dobo ali šolo bizantinske umetnosti, nego natančno določeno osebnost. V prvič sem videl tudi v cerkvi v Kariesu eno izmed velikih bizantinskih »koron«, to je kronski lesteneč, to je bogato prodr in izdelan obroč, kojega premer je skoraj tako velik, kakor oni kupole. Na zgornjem robu so sveče prirejene, na spodnjem pa više številna

nojeva jajca. — Ogledavši si cerkev sem šel zopet v posvetovalno sobo in sem videl, kako se moje priporočilno pismo na samostane z državnim pečatomnikom pečatili.

Ta pečatnik, ki predstavlja Panagijo (Mater božjo), je v štiri dele razdeljen, katerih vsak je izročen enemu članu sinoda v varstvo. Pri njegovi rabi se vsi štirje deli skupaj zložijo in z vijaki pritrdijo in le z dovoljenjem ter vprico pečatnikovih varuhov se more listina pravnoveljavno zapečatiti.

Sedaj sem šel v gostilno, da se pripravim za svojo prvo etapo, ježo v Vatopedi, pa začelo je silno deževati in moral sem hoté nehoté v gostilni vedriti. Moj dragoman si je okusno privoščil grške slaščice »kolokitakia« (buče), napolnjene z razseklanim »arnakijem« (jagnjetino). Jaz se nisem mogel odločiti, da bi bil pokusil, in ko je bilo prenehalo deževati, sva odjahala. Bilo je približno polenajstih. Kaimakan mi je bil dal za spremstvo enega saptieha, kar se mi je zdelo glede na varnost docela nepotrebno, a je moj ugled v samostanih zelo povzdigovalo. Imenoval se je Ahmed in mi je bil vedno v bližini, da bi me v slučaju potrebe varoval. Kolikokrat smo zapustili kak samostan, je v slovo vedno ustrelil iz svoje puške Martinijevega sestava.

Kje je v posameznih samostanih

Na Balkanu.

ODŠKODNINA ČRNI GORI ZA SKADER.

Dunaj, 9. aprila. Priznava se, da ni izključeno, da se Črnigori plača gotova vsota kot odškodnino za Skader. Formalno se pa velesile še o tem ne pogajajo. Izključeno pa je, da bi se Črnigori ponudila teritorialna kompenzacija ob albanski obali.

Dunaj, 9. aprila. Iz Londona s posebne strani poročajo, da je Italija izprožila vprašanje, naj se Črnigori za Skader finančno odškoduje. Pred enim tednom že se je večletni laški poslanik v Črnigori, baron Squitti, podal h kralju Nikiti in ga je v imenu laškega kralja vprašal, če sprejme finančno kompenzacijo v obliki posojila za odstop Skadra. Kaj da je kralj odgovoril, ni znano, a najbrže ni ponudbe popolnoma odklonil. V včerajšnji seji poslaničkov je laški poslanik v imenu svoje vlade to formalno predlagal, česar bi gotovo ne bil storil, če bi zavzemal črnogorski kralj je odločilno stališče. Tudi ruski poslanik v Cetinju Giers se trudi, da kralja pregovori, da laški predlog sprejme. Pred kakimi štirimi ali petimi dnevi so tudi na Dunaju vprašali, kakšno stališče bi Avstro-Ogrska zavzela, če se poleg finančne kompenzacije Črnigori odstopi del obrežja ob Jadranskem morju za Skader. Na Dunaju so ta predlog odklonili, zdi se pa, da Črnigoro v Novembazu na škodo Srbije odškodujejo. (To je pač netočno, ker so velesile že izrekle, da se v vprašanje med balkanskimi državami samimi ne bodo vtikale.) Tu so natančno poučeni, da zavzema Srbija glede na skadrsko vprašanje jako previdno stališče. Ko so v Belgradu izvedeli, da se namerava od strani velesil severno albansko obrežje okupirati, so takoj v Solun brzojavili, naj že vkrcane vojake zopet izkrcajo. Srbska vlada je tudi kralja Nikolaja obvestila, da mu glede na izpremenjene razmere ne more več odposlati vojakov na pomoč. Svoje stališče je Srbija izpremenila, ker so med kraljem Nikolajem in generalom Bojovičem, ki je poveljeval pred Skadrom srbskim pomožnim četam, nastala nesporazumjenja, vsled katerih je kralj Nikolaj višje poveljstvo odložil. (Seveda je dunajska poročila treba jako previdno sprejemati.)

Pariz, 9. aprila. Diplomatični krogi trde, da bodo poslaniki v Londonu sklenili: Poveljniku Skadra Essad paši turška vlada določno ukaže, da naj mesto mednarodni armadi preda, katere sestavo poslaniki se določijo. Če Črnigora te akcije ne bo ovirala in če svoje vojake izpred Skadra umakne, se ji zagotovi 20 milijonov frankov, ki jih finančna komisija pod gotovimi pogoji preskrbi. Evropa bo tudi zahteve Črnigore glede na razširjenje črnogorskega obmorskega obrežja dobrohotno vresojala.

Kotor, 9. aprila. Zdi se, da je Črnigora sprejela pogoje, ki so ji jih stavili poveljniki mednarodnega brodograja. Podrobnih poročil še ni.

× × ×

MEDNARODNA DEMONSTRACIJA BRODOVIJ.

London. Grey nasprotuje razširjenju blokade na albansko obal do Drača.

Sutomore. Blokada mednarodnega brodograja se sploh še ni začela. V admiralstvu svetlo je avstrijski poveljnik Njegovan predlagal takojšnjo blokado. Proti so bili angleški vrhovni poveljnik, francoski in tudi laški. Le nemški je podpiral avstrijski predlog. Ladje so že vse pred Barom zbrane.

London. Zbornica je izjavila Greya, da se na črnogorski obali ne bodo izkrcale čete, demonstrativno ploskala.

× × ×

BOJI PRED SKADROM. — REVOLUCIJA V ČRNI GORI?

Kotor. Skader se je danes le slabo bombardiral. Večjeje boja ni bilo. Danes jutraj je zboroval ministrski svet, ki se je z novim položajem pečal. Med Cetinjem in Belgradom so se vršila važna pogajanja. Na opustitev obstreljevanja mesta Skadra v Cetinju še vedno ne mislijo. Ljudstvo je obupano. Če kralj ponudbo 20.000.000 frankov sprejme, se boje, da izbruhnejo resni nemiri.

× × ×

SPOPAD MED AVSTRIJCI IN ČRNOGORCI DEMENTIRAN.

Frankobrod. Neka berolinska brozjavka »Frankfurter Zeitung« izjava, da niso resnične govorice o spopadih med avstrijskimi in črnogorskimi vojniki.

× × ×

SRBSKI VLADNI LIST O AKCIJI VELESIL.

Belgrad. (Izvirno.) Vsi tukajšnji krogi naglašajo resnost situacije, ki je nastala vsled akcije velesil. »Samouprava« piše o tem: Obžalovati je, da so velesile v drugi periodi vojne opustile prejšnjo nevtralnost in sprejele posredovanje na prošnjo tiste turške vlade, ki ni rednim potom prišla na krmilo in katere prvo delo je bilo, da je zavrgla nasvete velesil, katere je bila prejšnja zakonita vlada že sprejela. Velesile pa niso le sprejele odločujočega posredovanja, nego so stopile v vlogo druge vojujoče sile, vtaknive se v nedovršeno balkansko - turško vojno: poslužujejo se prisilnih sredstev za svoje lastne odločbe v balkanskih vprašanjih. Ker je Srbija iz ozirov na evropske interese sama privolila v ustanovitev Albanije, bi bila Evropa lahko počakala na definitivni mir na Balkanu, in šele potem, ko bi okupirana teritorija, ki so sedaj še vedno pravna last Turčije, prešla v last zaveznikov, — stavila svoje zahteve glede teh teritorijev. Tako pa hoče Evropa sedaj, še sredi vojne, deliti te teritorije in sili zaveznike, da se umaknejo z njih, med tem ko se turške odporne čete še vedno nahajajo ondi. Pred formalnim sklepom miru zavezniki sploh nimajo pravice komurkoli odstopati okupiranih teritorijev, ki pravno še niso njihova. Tudi v vprašanju Skadra izdajajo velesile kategorične naredbe na zahtevo države, ki ni v vojni z zavezniki in katera nima nobenih pravnih naslovov na to mesto. Tako posredovanje ni pravilno in more dovesti le do onega, radi česar so velesile v prvi periodi vojne proglasile nevtralnost, to je do velikih težkoč in nevarnosti za splošen mir. Po miru bi bila Evropa v polnem pravu, da od zaveznikov zahteva uvaževanja njenih koristi, ka-

terih zavezniki niso nikdar tajili. Evropa je zašla v neljubo zmoto, vsled česar je položaj jako resen.

× × ×

BALKANSKO ZVEZA IN MIROVNA POGAJANJA.

Peterburg. Neki balkanski poslanik je bil sinoči obveščen, da se preliminarni mir s Turčijo najbrže ob čataldški črti že te dni podpiše. Ko se sklene mir, se sestanijo baje v Solunu balkanski vladarji in ministrski predsedniki, da definitivno podpišejo pogodbe štirih zaveznikov, da porazdele bojni plen in določijo nadaljno smer politiki balkanske zveze. Ruski diplomatični krogi sodijo, da mir tudi olajša rešitev skadrskega vprašanja.

Dunaj. Z diplomatične strani se poroča: Naglo sklepanje miru ovirajo še težkoče, ki so nastale glede na Egejske otoke in glede na vprašanje o vojni odškodnini. Odstopu Egejskih otokov balkanski zvezi se pred vsem upirata Italija in Nemčija. Italija noče o tem vprašanju niti diskusije dovoliti. Italijanska vlada hoče namreč otoke imeti za kompenzacijski objekt nasproti Grški, ako bi Grčija delala težave glede meja južne Albanije. Francija in Anglija pa nasprotujeta, da bi balkanski zvezi Turčija vojno odškodnino v gotovina plačala in hočejo le v toliko odnehati, da se zniža višina državnega dolga, ki ga bodo balkanske države od turške uprave prevzele.

Belgrad. Tukajšnji politični krogi trde, da so balkanski zavezniki sklenili, da Srbija Albanije toliko časa ne zapusti, dokler albanska država ne povrne Srbiji 130.000.000 frankov, kolikor je Srbijo okupacija Albanije stala. Ker se to najbrže ne bo kmalu zgodilo, vzdržuje Srbija v Albaniji močne vojaške posadke.

× × ×

RUMUNSKO - BULGARSKI SPOR.

Dunaj. Rumunsko - bulgarski spor se kmalu reši. Stoji, da Bulgarijo Rumuniji Silistrijo odstopi. Zdaj gre še za to, da se Bulgarija za Silistrijo odškoduje. Govori se, da dobe Bulgarija za kompenzacijo Bitolj in Ohrid (?) Jutri zborujejo v Peterburgu zopet poslaniki.

× × ×

SLOVANOFILSKE DEMONSTRACIJE V PETERBURGU PREPOVEDANE.

Peterburg. Mestni glavar, general Doučevski se je ob prvih treh slovan-skih demonstracijah ves čas nahajal v avstro - ogrskem poslanstvu. Poslanik je dobil pred demonstracijo veliko grozilnih pisem, da ga ubijejo, če se na cesti pokaže. Peterburžani so zelo razburjeni. Slovan-ske demonstracije vodita časnikar Vergun in brat prejšnjega ministrskega predsednika Stolipina, ki povsod javno in tajno navdušujeta za manifestacije in prirejata izpre-vode.

Peterburg. Car je izdal armadno povelje, ki vsem vojakom prepoveduje soudeležbo pri vseh manifestacijah, tudi pri takih, kakršne so bile dne 6. t. m.

Peterburg. Mestni glavar je izdal naredbo, s katero prepoveduje slovanofilske demonstracije. Naredba se je nabila po ulicah.

× × ×

BOJKOT PROTI AVSTRIJI.

Belgrad. V Belgradu, V Sofiji in v Atenah se močno agitira za to, da se naj bojkotira avstrijsko blago. Ustanavljajo se posebne lige, ki bodo kupčije trgovcev nadzirale. Tiste, ki bodo pri avstrijskih tržkah kupovali, nameravajo proglasiti za izdajalce in njih imena javno proglasiti. Agitaciji belgrajska trgovska zbornica oficijelno ni pristopila.

× × ×

SULTANA ODSTAVIJO?

Turin. »Stampa« poroča iz Carigrada: Po revolucionarnem načrtu vojaške lige, ki se ima izvršiti po sklenjenem miru, je tudi odstavljenje sultana, ki »pojde delat družbo Abdul Hamidu«. Komaj je verjetno, kako globoko je padla v Carigradu cesarska avtoriteta. Posmehljivo pripovedujejo, da je njegovo veličanstvo poslalo četam pri Čataldži cigaret. Silno mu zamerilo, da se ni toliko ojunačil, da bi bil šel obiskat vojaštvo, kar bi bilo napravilo na uboge anatolske kmete neprecenljiv vtisk. Za sultana mislijo imenovati Abdul Medžida, brata sedanjega prestolonaslednika, čigar inteligenca smatrajo prav tako za ničevno kakor ono Muradovega sina Sabah Edina in Mahmudovega brata Vah Edina. Povsod vlada velika vznemirjenost. Sultanova palača Dolma Bagdže je vsa obdana od vojaštva. Tudi Visoko Porto straži 5000 vojakov.

Glasba.

Večerni zvonček. J. Hladnik. Novo-meški kapiteljski regenshori je izdal za privatne šmarnične pobožnosti novo kompozicijo za mešani zbor. »Večerni zvonček«, op. 62. Kompozicija je lahka. preprosta in melodiozna. Izvod 40 h.

Spevi pri procesiji na dan sv. Rešnjega Telesa. Za praznik sv. Rešnjega Telesa je zložil g. Hladnik v Novem mestu: IV. Antiphonae ad Processionem in Commemoratione solemni S. S. Corporis D. M. J. Ch. Organisti, ki nimajo primernih kompozicij, ki se rabijo pri procesiji sv. Rešnjega Telesa, bodo našli v teh novih skladateljevih kompozicijah prav dobro izbiro.

NOTRANJE POLITIČNE ZADEVE.

Okrajni zastopi na Češkem za mir. — Povišanje števila vojaških novincev. — Parlamentarna vest. — Vladni komisar za Češko. — Bosensko - hercegovske zadeve.

Okrajni zastopi na Češkem so brzojavili cesarjevi kabinetni pisarni, da naj še naprej za mir deluje. — Dunajski poučeni krogi trde, da vojna uprava res proučava vprašanje o povišanju števila vojaških novincev, a da se še z obema vladama niso o tem pogajali. Parlamentoma se predloga najbrže še ne predloži, ker bodo trajala pogajanja z obema vladama precej časa in ker hočejo še počakati, da se zunanji položaj razvzolja. — Načelnik socialno-zavarovalnega odseka namerava v kratkem sklicati socialno-zavarovalni odsek. — »Prager Tagblatt« piše, da je vlada že vse pripravila, da imenuje za češko deželno upravo kraljevega komisarja, a cesar načrta ni hotel odobriti. — Cesar je sankcioniral bosensko-hercegovske postavbe glede na učne zavode in glede na pravno razmerje učiteljstva. — Zadnje tri dni so v Bosni nad 100 uradnikov povišali.

stanoval in kako se je ves čas preživljal, ne vem; nisem se dalje brigal zanj. Spočetka sem mu bil naklonjen, toda ko sem v Lavri zvedel od gostobesednih menihov-strežajev, da se je bil iz službenih ozirov odpovedal krščanstvu in postal moslim, je globoko padel v mojem spoštovanju.

(Dalje.)

Kako se delektivni ženijo.

(Iz italijanskega.)

(Dalje.)

»Točni ste, ljubi moj gospod Dephenix: moram hvaliti. Povedati pa vam moram takoj, da vam bom zagodel čudovit slepanski čin! Kako se že veselim! Hočete iti z menoj? Mislim, da se me ne bojite, kaj ne, da ne? — Nimam nikakega orožja in kakor sem že pisal, maščeval se bom le moralno!«

Govoril je živahno in nekoliko ironično, a bil je tako brezskrben in drzen, da sem osupnil za trenotek. A hitro sem se zavedel in smehljaje odgovoril:

»Ne bojim se vas, moj dragi, in grem z vami. Opozorim vas pa, če mudim čas za prazen nič, vam tega ne odpuštim nikdar! Kam greva torej?«

»V gostilno, kjer stanujem. Prei-

pa, če vam je ljubo, obiščeva še Newtonov muzej.«

»Newtonov muzej? Čemu?«

»Boste že videli; le dva koraka sta od tu, v Avenue.«

Par trenotkov pozneje sva že stopala po širokih stopnicah in vstopila v dvorane mineralogičnega oddelka. Vse sva že prekorakala in se ustavila šele v zadnji sobani na oglu, kjer so bile izložene redke kamenine. Med glavnimi steklenimi omarami so se lesketale na črnem baržumu znamenite muzejske dragotine: dvajset izvanredno velikih diamantov in kakih petdeset drugih dragih kamenov, odlikovanih vsled čistote in velikosti: smaragdi, safiri, kalaiti, rubini in topazi.

Foonshonn jih je gledal in mi jih pokazal s prstom. Zdelo se mi je, da so se njegove oči poželjivo svetile.

Ogledal si je in me vprašal tiho, da bi blizu stoječi paznik ne slišal:

»Kaj ne, da ni prvič, da gledate te bisere?«

»Seveda ne; preznameniti so!«

»In kako približno vrednost bi imeli vsi skupaj?«

»Pravi se, da ne cenijo nič manj nego dva milijona frankov.«

»Lepa vsotica, ni res!« Tiho pa pristavi: »Dobro, gospod Dephenix, odločil sem se, da jih ukradem!«

Nehote sem se zdrsnil in pogledal tega človeka, ki mi je odkril svoj zlo-

činski sklep, kakor bi bilo to nekaj prav naravnega. Sem li imel opraviti z nevarnim norcem?

»Pa to poveste meni?«

»Ravno vam! Ali mislite, da sem blazen? Se ne spominjate več mojega maščevanja? Zanesite se? da vam bom bisere ukradel, četudi vse vaše moštvo spravite na noge. In to hočem napraviti ravno vam! — Drugo vam pojasnim!«

Svest si samega sebe, sem resnično dvomil, če imam opraviti z blaznežem ali z zelo zvitim lopovom, kakor je bilo že dokazano. Ko sem zapustil z nekdanjim kaznjencem muzej, mi reče:

»Pa nikar ne mislite, da bom s silo izvršil tatvino, ravno nasprotno. Namesto pristnih biseroz bodo tamkaj drugi ponarejeni. — Ali ni to krasen zvijačen čin? — Pa kako neumno boste vi gledali, da kljub temu, da vas sedaj opozorim na tatvino, ne boste vedeli, kako sem vse izvršil!«

Bodite vendar resni, gospod Foonshonn! Vi mislite, da se bo vam res posrečilo ta predrzna tatvina, čeprav vem jaz zanj? Ali me imate res za takšnega bebca, ki ni sposoben, da bi vse najstrožje ukrenil?«

»Saj tega ne rečem, a — edini ukrep, ki bi vam koristil, bi bil, da me primete pri tej priči. Toda ne mogli bi opravičiti tega in osmešili bi se. — V

teku desetih dni, do 13. aprila bodo ti biseri že moja last in namesto njih bodo tamkaj ponarejeni, ki jih imam že pripravljene in vam jih pokažem. Imam jih v svoji gostilni; idite z menoj!«

»Kmalu me boste ujezili!«

»O, ali res?« Slepac se je smejal irednično in zmagoslavno ter me pogledal pomiljevalno, kakor da bi se jaz osramotil. Kazalo ni torej drugega, kakor da sem bil potrpežljiv in mu sledil.

V najeti gostilniški sobi je odprl neko vrečko in mi pokazal ponarejene bisere, ki so bili iste oblike in velikosti kakor oni v muzeju, katere si je bil narisal. Seveda so bili ti kamni veliko manj leskeči, kalni in neprozorni.

»Kako slaba ponaredba!« sem zašepetal.

»Kaj stori to! Ko sem jih zamenjal s pravimi, bežim! — Ponaredba ima samo ta namen, vam dokazati, kako mirno bom vse izvršil, kljub vsem vašim ukrepom.«

»Menda ste res neumni! Ali ne veste, da vas lahko sedaj, ko imate tu te ponarejene bisere, primem prav mirne vesti?«

»Res je, a obenem bi bilo to nekako priznanje, da se me bojite — «

»In ravno zato se rečem nim za vas. Čuval bom bisere v Newtonovem muzeju, ki bodo se nadalje blesčili, in morebiti bom samo to obžaloval, da

Dnevne novice.

Kdaj se iztreznimo? Na Laškem se vrše, kakor se danes poroča, protiaustrijske demonstracije, ki sicer niso izraz oficijelne laške politike, razodevajo pa duha najširše laške javnosti. Kar pa se laške diplomacije tiče, skuša Črno goro za izgubo Skadra odškodovati, dasi to nikakor ne odgovarja stališču avstro-ogrskih diplomacije v tem vprašanju. V Rimu se ima vršiti albanski kongres, kojega prireditelji že zdaj naznanjajo, da se bodo obrnili proti avstrijskim namenom v Albaniji. Turški listi soglasno z angleškimi napadajo grofa Berchtolda, čes, da Albanija sploh ni življenjazmožen tvor in da ima zgolj namen preprečiti razvoj balkanskih držav. Mi tega ne poudarjamo zato, da bi ponavljali, kar smo glede tega vprašanja že nešteto-krat poudarjali, ampak zato, da opozorjamo na to, kako malo priznanja žanje naša oficijelna albanska politika celo pri tistih, katere smo imeli za svoje prijatelje. Zato se nam zdi predvsem malenkostno početje konservativnega plemstva na Dunaju, ki hoče začeti nekako kulturno-humanitarno akcijo za Albance, na kojih hvaležnost se pa ni prav nič zanesti. Ali bi ne bilo stokrat boljše, da bi avstrijsko konservativno plemstvo, ki ima velik vpliv na merodajne kroge, vpeljalo akcijo proti zatiranju hrvatskega kraljestva od strani Mažarov? Grof Bobrinski in njegova kompanija, ki se v Peterburgu s svojo znano gostobesednostjo repenti, čes, da se v Avstriji pravoslavci zatirajo — kar je vnebovpijoča in nesramna laž — dobiva za svoje napade na našo monarhijo povoda, zato, ker se pri nas zastopajo Slovani kot taki, v prvi vrsti pa zvesti katoliški Hrvati. Upamo, da bo konservativno veleplemstvo svojo pozornost odslej na to dejstvo obračalo.

Slovenci na potu v Rim. Bolo-nja 8. aprila. Vseh romarjev je 648. Dali so nam lepe dolge vozove, ki lahko tečejo, a žalibog se preveč stedi, da se vse napolni. Prosili smo v Padovi še en vagon, a reklo se je, da je treba za to še ene mašine. Le deset voz ima naš vlak, a je silno dolg. Vreme je ugodno. V Bolonji so nam pri kosilu dobro postregli. Romarji so zelo veseli in zadovoljni. V Florenci bo težko dobiti prenočišče za toliko romarjev, a se bo že potrpelo. V Padovi je presvetli maševal in pridigoval, med mašo smo slovensko peli. — Iz Rima brzojavljajo: Včeraj zvečer je došlo pod vodstvom knezoškofa dr. Jegliča 650 slovenskih romarjev.

Ali bodo spregledali? Tisti sicer redki v jugoslovanskem jeziku pisani listi, ki so se balkanske vojske bali, lahko iz besede nemškega kanclerja vidijo, kakšnim interesom služijo tisti, ki si povzdige slovanskega Balkana ne želijo. Sedaj bodo tudi marsikateri slovanski poslanci menda uvideli, da proti Jugoslovonom naperjena politika koristi samo pruski pikelhavbi, ki hoče tudi Avstrijo popolnoma pokriti, da potem začne boj germanstva proti slovanstvu. Sploh bodo menda zdaj vsi razumni politiki v Avstriji edini v tem, da je treba monarhijo spraviti enkrat popolnoma iz tira, ki ga hodi danes, in ji dati čisto neodvisno smer. Avstrija je lahko z vsem svetom prijateljica, ker združuje v sebi Slovane, Germane in Romane in je proti njemu življenjskemu interesu vsako udinjjanje germanskemu imperializmu. Zato čisto trdno upamo, da močje, ki imajo v rokah krmilo Avstrije, vsaj zdaj spoznajo, kam bi prišli, če bi se še dalje dali voditi od Berlina. To želimo posebno Slovenci, ki vemo, kak-

sem se vznemirjal vsled vaše otročje grožnje.

Anglež se je smejal ravnodušno, a glasno, in zdelo se mi je, da zlobno ironično, ko je spravljal bisere v vrečko. Nepotrepežljivo sem za pozdrav pokimal z glavo in odšel iz gostilne v Newtonov muzej.

Opozoril sem ravnatelja, da sem zvedel o nameravani tavitni biserov. Takoj je zapovedal neprestano čuvanje žlahtnih kamnov in tudi jaz sem izbral zanesljive osebe, ki so imele najstrožji ukaz, po dve in dve noč in dan biti v sobani biserov.

Tega seveda nisem storil samo zaradi lepšega. Ko sem zapustil Foons-honna in si predstavljal njegovo predrznost in zvijačnost, sem bil uverjen vedno bolj, da je slepar jako nadarjen človek. Mislil sem tudi, da je mogoče zmenjen s kakim muzejskim slugo. Zato sem zapovedal, da morata vedno dva najzanesljivejša moja pomočnika čuvati noč in dan bisere.

Dan pozneje sem tudi uredil, naj se čuva gostilna, kjer je stanoval lo-pov.

A kmalu sem izvedel, da Foons-honna ni več tamkaj in da je najbrže tudi zapustil Lyon.

(Dalje.)

snega pomena je za naš trdna in neodvisna Avstrija.

Pojasnilo glede državnih služb v Bulgariji. Na mnoga vprašanja, ki mi prihajajo od mojih rojakov, odgovarjam tem potom, da bulgarska vlada zdaj potrebuje samo zdravnike. Pozneje, ko se ustanove normalne razmere, bo potrebovala tehnikov in agronomov. Dotični prosilci naj se obračajo naravnost do vlade s prošnjami in dokumenti. Samo Slovani se bodo upoštevali. Za zdravniške službe se je obrniti do »Ministerstvom na votrešnje dela«, za tehnike do »Ministerstvo na obšitne zgradbe«, a za agronomne do »Ministerstvo na zemljedelje in trgovijata«, vse v Sofiji. — Prof. A. Bezenšek.

Klobasarjenje o elektriki je zdaj pri liberalcih na dnevnem redu. Na shodih in v »Narodu« klobasajo o elektriki take stvari, da je že kar čudno. Najhuji je Pustoslavšek, ki je v nekem govoru na klobasal take stvari, da so se poslušalcem gotovo žilce v glavi potrgale. Prinesli bomo stvarno in točno pojasnilo o celi zadevi.

Dunajska »Information« in Bethmann-Hollwegov govor. Dunajska »Information« piše o Bethmann-Hollwegovem govoru med drugim sledeče: Nemški kancler je vršel v javnost govor, ki je velikega zgodovinskega pomena in ki utegne za avstrijsko monarhijo imeti velik preobrat. Kancler govori o morebitnem spopadu med slovanstvom in germanstvom. Kako je sploh mogel na to priti? On proglasa strašno možnost ostrega spopada med Germani in Slovani in odgovarja na vse-slovansko gibanje z vsegermanskim gibanjem. Mož je napravil avstrijski monarhiji, v kateri prebivajo poleg Nemcev milijoni lojalnih Slovanov, zelo slabo uslugo. Ali je to namenoma storil? Ali je bilo potrebno odreči zvezi Nemčije in Avstrije značaj čisto stvarnih koristi in sprožiti nevarne narodne probleme, ki bodo zopet delo v zbornici, v delegacijah in v deželnih zbiorih motili. Kancler je napravil veliko taktično napako, ki bo nasprotstvo med Slovani in Nemci še poostri. Za ohranitev naše monarhije je sodelovanje Slovanov in Nemcev prvi pogoj, katerega se ne sme nihče dotikniti, ako noče provzročiti padca naše monarhije. S tega stališča je misel o boju med Germani in Slovani obsodbe vredna. Kancler je dal s svojim govorom v naše veliko obžalovanje vseslovanskemu gibanju postaven temelj, dotaknil se je takih stvari, ki pomenijo za našo monarhijo red, mir, eksistenco in življenje. Ali je kancler pomislil, da se bo njegov govor bral ne samo na Dunaju, ampak tudi v Prazi, Lvovu, v Ljubljani, Zagrebu in v Sarajevu? Ali so dogodki na Balkanu sicer jako mirnemu kanclerju glavo zmešali. Grof Berchtoldu bi pa dali svet, naj ne zamudi časa in kot poklicani zastopnik monarhije, torej tudi lojalnih Slovanov v Avstriji, izpregovori pametno in pomirljivo besedo!

Iz šolske službe. Na Raki se je podelil dopust učiteljici Mariji Kotnik, nadomeščala jo bo suplentka Kornelija Čermelj.

Vojaki na planini. Koprivnik v Bohinju. Vojaki 1. bataljona 27. domobranskega polka so se mudili tukaj v noči 7. aprila. Prišli so iz Bleda čez Mrzli studenec in so prenočili ena stotinja z strojnimi puškami pri Mrzlem studencu, ostale tri stotnije pa na Koprivniku. Prišli so okoli 9. ure zvečer. Kakšno življenje vlada med planinci, nam je pokazalo torkovo jutro, ko se je koj potem, ko so zajtrkovali, razleglo čveteroglasno petje na vsakem gričku, da so ljudje stali celo jutro in poslušali. Veseli smo bili čvrstih fantov.

Od c. kr. osrednjega učilišča za ženske obrti na Dunaju VI, Mollardgasse 87 smo prejeli sledeči oklice. Meseca julija 1913 zapuste prve gojenke c. kr. osrednjega učilišča za ženske obrti na Dunaju ta učni zavod za učiteljice ženskih obrti. Potem, ko so take absolventinje služile vsaj eno leto kot asistentke na kakih šoli za ženske obrti, podeli jim c. kr. ministristvo za javna dela sposobnostno izpričevalo za samostojni pouk belega šivanja, oziroma izvrševanja oblik na šolah za ženske obrti. V sedanjih razmerah je pričakovati, da dobe vse absolventinje učilišča v svojem novem poklicu kot učiteljice na ženskih obrtnih šolah takoj službo. Ako se pa hoče katera praktično posvetiti izvrševanju obrti, pa bo mogla gotovo vsaka zbog svoje strokovne izobrazbe zavzeti vsled kvalitetnega dela prvo mesto med svojimi vrstnicami. C. kr. osrednje učilišče izobrazja učiteljice za ženske obrti iz cele Avstrije; poleg Nemke, Dunajčanke, delajo v sesterski složenosti učenke iz vseh drugih dežela, vse so dobro došle, razumeti morajo le učni jezik. V tekočem šolskem letu je bilo nekaj zunanjih učenek sprejetih tudi v internat c. kr. zavoda za žensko domačo industrijo, s čemur je bilo odvzeto staršem precejšnje breme. Za sprejem v učilišče je treba napraviti sprejemni izpit; najvažnejše do-

ločbe za priprave k skušnji so sledeče: 1. Uspešno absolviranje kake šole za ženske obrti. 2. Dokaz o vsaj enoletnem praktičnem izvrševanju obrti. Prošnje za sprejem je nasloviti na »Direktion der k. k. Zentrallehranstalt für Frauengewerbe in Wien VI., Mollardgasse Nr. 87« najkasneje do konec maja; zaprosi se lahko obenem tudi oprostitev ene ali druge določbe za sprejem. Tako se n. pr. lahko pregleda izkaz o obisku ženske obrtne šole, dobro izučenim, inteligentnim, ki so že praktično izvrševale svojo obrt, ali pa narobe absolventinjam višjih dekliških šol (dekliških licejev, ženskih učiteljšč) dokaz o izvrševanju obrti; vendar pa morajo take učenke po prestani zrelostni preizkušnji vsaj eno leto izvrševati svojo obrt. Izobraževanje kvalitetnih delavk in obrtnih učiteljic prve vrste, ki ga je omogočila ustanovitev osrednjega učilišča za ženske obrti, je dokaz dalekoglednega socialno-političnega delovanja, za katero nas zaveda inozemstvo in je udejstvovanje pravega obrtega pospeševanja. Kajti osrednje učilišče ne vzgaja samo spretnih rok, ampak celega človeka in ženske, ki se zavedajo svojih ciljev, ki morejo z osebnim ustaljenim okusom v svoji obrti tudi umetniško ustvarjati, ker poznajo predmet svojega dela temeljito po njegovem izvoru, načinu izdelovanja in obvladujejo tudi tehniko njegovega obdelovanja. Pouk o dekorativnem risanju jim pa da še sposobnost novo ustvarjati in vzmišljeno tudi izraziti. Tako izsolane učenke c. kr. osrednjega učilišča zamorejo vsled svoje izobrazbe v življenju dobro napredovati, z ustvarjajočim delom, ki povišuje vrednost osebe in služi obenem tudi splošnosti, pa najdejo tudi zadovoljnost v svojem poklicu.

Odpošiljanje majhnih denarnih zneskov po poštni nakaznici. Podpredsednik družba za grafično industrijo Karol Colbert je trgovinskemu ministru poslal vlogo, v kateri predlaga, naj bi se za odpošiljanje majhnih zneskov po pošti uvedel ta-le način: Kdor bi hotel poslati po pošti manjši znesek, recimo do 6 K, bi za dotični znesek kupil poštne znamk, jih prilepil na zadnjo stran poštne dopisnice in dopisnico oddal na pošto kakor navadno pismo (torej jo lahko vrže v katerikoli poštni nabiralnik.) Pošta bi nato naslovljencu izplačala znesek, za kolikor je znamk, odbivši pristojbino za dostavo, ki bi se imela določiti od 3 do 5%, minimum pa bi bil 6 vinarjev. Dunajsko trgovsko društvo se je toplo zavzelo za uresničenje tega predloga.

Avtomobilna zveza med škotjo Loko in koločvorom se drugi teden otvori. Snuje se tudi avtomobilna zveza z Zelezniki.

Strah v mraševskem gozdu. Novomeško okrožno sodišče je obsodilo na pet mesecev ječe 21letnega Franca Ravbarja iz Jurske vasi. Ta je v gozdu med Mraševim in Vavto vasio prežal na šolske deklice, da bi jih oskrnil. Pri tem si je navadno obraz črno pomazal in otroci so mislili, da je strah. Fant je perversen. Prišel je lov na deklice že pred tremi leti in napadal deklice v starosti 8 do 10 let.

Osebna vest. Naučni minister je podelil nadučitelju v Spodnjem Logatu, gospodu Jožetu Turku, naslov ravnatelja.

Zasledeno vohunstvo v Budimpešti in v Zagrebu. »Az Ujsag« objavlja o aretaciji vohuna Bravure v Budimpešti, da so v Zagrebu minuli tork dve osebi aretirali, pri katerih so našli natančne beležke, kako so polki zagrebškega armadnega zbora razpostavljeni in kam da odrinejo v slučaju vojske. Ko so ju aretirali, so pri hišni preiskavi dobili korespondenco z Bravuro v Budimpešti, katerega so nato v Budimpešti aretirali. Bravura je izpovedal, da je bil v Carskem selu rojen in da je služil pri nekem ulanskem polku. Ko je finančno propadel, je izstopil iz ruske armade in se nastanil v Parizu, kjer je živel kot učitelj jezikov. V Budimpešti se je hotel mažarsko naučiti.

Prepovedano zrakoplovstvo v Bosni in v Hercegovini. Bosensko-hercegovska vlada je izdala zelo stroga določila, ki prepovedujejo zrakoplovstvo južno od Save do srbske meje do Bosenskega Broda in vzhodno, oziroma jugovzhodno črte Bosenski Brod, železniške proge Maglaj, Zenico, Losvo, Bugojno, cesto čez Livno in Prolog. Zrakoplovi se morajo tudi drugod na ukaz oseb v javni službi izkrcati. Prepovedano je imeti v zrakoplovih orožje, municijo, globe, fotografske in radiobrzojavne aparate se sme voziti z zrakoplovi le z dovoljenjem vlade. Zrakoplov se mora ustaviti na trikratno znamenje z ruto, s kakim svitlim predmetom, s streli ali pa z raketami.

Dunajska podružnica »Slov. planinskega društva« priredi v nedeljo, dne 13. t.

m., izlet na »Hohe Wand«. Odhod ob tri četrti na 7. uro jutraj, Aspangbahnhof v Grünbach, Große Kanzel, Eicherthütte, Kleine Kanzel, Mayersdorf, Winzendorf, Vodi g. Fran Merlak. Izlet odpade samo, ako dežuje ob času odhoda.

Pomlad v Beli Krajini. Iz Adlesič, 8. aprila. Ptice-selivke so se letos rano vrnile k nam. Tako so nekateri videli divje golobe za koncem februarja. Prve skorce sem opazil 5. marca, a nekateri so jih videli že predpustom, ko je bilo prav lepo in toplo vreme, koncem januarja in v začetku februarja. Slavca so slišali ljudje prvič v noči od 19. na 20. marca, kukavico že dne 3. aprila, a lastavice sem videl sam že včeraj in danes, a v Krupski grad, v katerega hodiščih že od nekdaj veliko parov lastavic gnezdi, so se vrnile že v nedeljo, dne 6. aprila. Res rano! Sicer pa ni čudno, da so se naše priljubljene ptice tako zgodaj k nam vrnile, vsaj smo imeli zlasti v drugi polovici marca večinoma prav krasne, solnčne in tople dneve, tako da je koncem marca zelenelo že skoraj vse drevje, sadno in gozdno, celo bukke, hrasti, divji kostanji i. dr. in je tudi že vse sadno drevje z malimi izjemami cvetelo. Več ljudi je v drugi polovici marca tudi že posadilo krompir. Bojimo se pa, da ne bi morda kasneje nas zopet zadela kaka nesreča, kakor lani, ko nam je 13. aprila pozeba uničila vse sadje in tudi veliko škodila vinogradom.

Prepovedani detektivski filmi. Zagrebški policijski komisariat je izdal prepoved, da se v kinematografih ne smejo več predstavljati dogodki detektivske in kriminalne vsebine. Prepoved utemeljuje s tem, da se je pri policijskih in sodnih preiskavah dožgal poguben vpliv takih predstav na mladino, zlasti ono, ki nima dovolj skrbne vzgoje; mnogi mladoletni zločinci so sami priznali, da so jih ravno te predstave vzpodbudile k zločinu. — In pri nas?

Po policijski tiralici zasledujejo: bivšega organista Alojzija Debevcu, starega 28 let; Fran Levsteka jun., trgovca in posestnika v Logarjih, okraj Velike Lašče, in njegovo soprogo Angelo roj. Hočevcar.

Živinski semenj v Boh. Bistrici se vrši vsled praznika naslednji dan, to je v petek, 2. maja t. l. — Zupanstvo Boh. Bistrica.

Suplentinja se išče do konca šolskega leta v lepem kraju na Dolenjskem ob železnici na šestrazrednici. Nastop takoj. Prošnje je nasloviti direktno na c. kr. okrajni šolski svet Krško.

Svojega moža okradla in pobegnila z drugim. 27letna Frančiška Peklaj, roj. Pristinak je dne 2. t. m. dvignila 9000 K, ki so bile last njenega moža Franca Peklaja, posestnika v Podrebrju na Kranjskem, in pobegnila v spremstvu 17letnega Franca Jakomir iz Horjula na Kranjskem. Begunca sta najbrže namenjena v Ameriko. Frančiška Peklaj je močne, velike postave, črnih las, temnorjavih oči, širokega nosu, velikih ust in bledega obraza; oblečena je v črno obleko, na glavi ima bel robec, krog vratu črno biserno verižico in zlato broško. Jakomin je srednjevelik, šibak, ima temnorjave lase, suh, podolgast obraz, je kmečko opravljen in ima potni list.

Zgradba nove dvorazrednice v Olševku pri Kranju se odda dne 30. aprila t. l. Stroški so proračunjeni na 41.732 K 59 vin. Delo se bo oddalo le enemu podjetniku.

Primorske vesti.

p Grof Waldburg-Hohenems zapusti Gorico. Početkom maja prestopi grof Jurij Waldburg-Hohenems, ki se je kot nadporočnik 5. dragonskega polka v Gorici pred kratkim poročil z nadvojvodinjo Elizabeto, v rezervo in se preseli s svojo soprogo na Bavarsko. Po Gorici se je splošno opazalo, da se je rojena nadvojvodinja s svojim soprogom-oficirjem v postu vedno udeleževala cerkvenih pobožnosti, pri čemur sta oba stala skromno med ljudstvom. Bila sta v Gorici zelo priljubljena.

p Kongres gostilničarjev in hotelirjev. Včeraj v sredo je bil ob pol 11. uri v veliki dvorani tržaške borze odprt kongres avstrijske zveze gostilničarjev in hotelirjev. Že v tork proti večeru je prispelo s posebnim vlakom skoro 700 udeležencev v Trst, dočim jih je v zgodnjih urah na dan otvoritve kongresa prišlo po državni železnici še drugih 100. To je sploh tako številni kongres, da Trst se takega ne pomeni. Udeleženci so nastanjeni po vseh boljših hotelih in še celo v kabinah Lloydovega parnika »Wien«. Prva primorska zadruga gostilničarjev se ne udeležuje niti razprav, niti prireditve kongresa, ker so jo aranžerji čisto prezrli.

p Nova ladja »Austro-Americane«. V Tork so v Tržicu ob prisotnosti prestolonaslednika in njegove rodovine spustili v morje parnik »Belvedere« avstrijsko-amerikanske izseljeniške družbe. Ladji, ki

ima prostora za 1770 potnikov, je kumovala prestolonaslednikova hčerka Sofija.

p Ladja proti ladji. V tržaški pristan je priplul v torek z Reke Lloydov parnik »Gizela«, ki je bil prejšnjo noč ob istrski obali po neprevidnosti zadel ob italijansko jadernico »Teresita«, jo hudo poškodoval, a takoj odplul naprej, ne da bi se pobrigal za usodo tovora in posadke. Pomorska oblast sedaj preiskuje zadevo.

p Prošt dr. Faidutti — odlikovan. Stolnega prošta metropolitanskega kapitla g. dr. Alojzija Faiduttija je odlikoval cesar s komturnim križcem Franc Jožefovega reda z zvezdo.

p Samoumor za samoumorom. Iz svojega stanovanja v petem nadstropju v ulici Sv. Marka v Trstu je radi neozdravljive bolezni skočil na cesto okrog 40 let stari Enrico Constantini in je obležal pri priči mrtve.

p Umrla je v Borštu gospa Marija Jančarjeva, vdova bivšega učitelja-voditelja katinarske šole.

p Umrli je sluga na goriški realci Karol Pascual.

p Nova tržnica za ribe v Trstu. V torek popoldne so si ogledali tržaški inženirji in arhitekti že skoro dograjeno ribjo tržnico na početku pomola Giuseppeina, kar priča, da bo kmalu otvorena. Stara res ni več zadostovala potrebam.

NEMŠKI KANCLER SE IZGOVARJA.

V včerajšnji seji nemškega državnega zbora so nadaljevali vojaško razpravo. Alzaško-lorenski poslanec Haegy je odločno naglašal, da ugovarja alzaško-lorensko prebivalstvo vojnemu hujskanju. Socialni demokrat Frank pokadi kanclerju pod nos, češ, naj preosnuje pruski deželni volivni red in izjemne postavbe proti Poljakom odpravi, če hoče zagotoviti varnost. Poslanec centra Häusler živahno graja razne napake v nemški armadi in trdi, da material nemške artiljerije ne zadošča.

Državni kancler Bethmann-Hollweg je nato tolmačil svoj zadnji govor in — retiral. Iz panslaviističnih pojavov v sedanji balkanski krizi — je dejal — je del nemške publicistike sklepal na bodoči spopad slovanstva in germanstva. V svojem govoru sem protestiral proti temu geslu in svaril pred njim in tudi danes svarim z vsem poudarkom. Geslo zamenjuje panslaviistične struje s slovanstvo, ta pa je — kakor germanska — razdeljena po različnih deželah in živi v stikih z drugimi narodnostnimi življi. Geslo je krivo tudi zato, ker ni realnega nasprotja med nami in Rusijo. Nato je drž. kancler zavračal očitke, da je brambna predloga sad politikujočih generalov, in je izjavil, da je brambna predloga složno delo vlade in generalnega štaba.

Po zaključku razprave o brambni predlogi je nastal velik vihar, ker je bavarski vojni pooblaščenec generalni major Weninger izrekel centromovemu poslancu Häuslerju obžalovanje, da je kritiziral razmere v armadi na način, ki mu je donesl pohvalo skrajne (socialno-demokratske) leve. Ob viharnem odobravanju centruma in vse leve stala socialna demokratska Ledebour in Frank zavrnila predrzno opazko oficirja.

Nato je finančni minister Kuhn utemeljeval predlogo o pokritju izdatkov in opravičeval enkratni davek od imetja v znesku ene milijarde, ki zadene — izjemoma! — tudi vladajoče kneze.

× × ×

V proračunski komisiji nemškega državnega zbora je vojni minister na vprašanje centra odgovoril, da so se dvoboji po cesarski odredbi leta 1897. v armadi omejili. Častni sodi in cesar so 79 dvobojev prepredili. Armada in odgovorna mesta delujejo na to, da se dvoboji energično omejujejo ali zabranijo.

Razne stvari.

Introniziran je bil 9. t. m. slovesno novi nadškof v Kolinu, Feliks pl. Hartmann.

Nočne kavarne zaprte. Iz New-Yorka poročajo: Kot strela z jasnega neba je zadela prizadete kroge vest, da je izdal župan Gaynor v New-Yorku ukaz, da morajo biti vse nočne kavarne po 1. aprilu točno ob eni zjutraj in v sobotah ob 12. uri zaprte. Razveljavljenih je tudi vsled tega 38 licenc v Manhattanu in Brooklynu, ki so dajale dotičnim posestnikom pravico imeti svoje prostore odprte celo noč. Ukaz ne dela nikake izjeme ter se nanaša tudi na take lokale v dolenjem mestu, v katere zahajajo skoro brez izjeme nočni delavci. Ukaz pravi nadalje izrecno, da se ne sme pred policijsko uro kupljene pijače konsumirati po poteku te ure ter da morajo biti vsi prostori, ne samo oni, kjer se nahaja bara, po tej uri zaprti. Policijski komisar Waldo bo odgovoren, da se natančno izvede ta nova odredba. Utemeljuje se jo s tem, da občinstvo po nočnih lokalih sestaja po večini iz nemoralnih elementov.

Pred splošno stavko v Belgiji. Iz Bruslja se poroča, da vlada radi napovedane splošne stavke v Bruslju panika. Na tisoče otrok delavcev, ki nameravajo stavkati, je odpotovalo v severno Francijo, v zahodno Nemčijo, na Nizozemsko in na Angleško. Splošna stavka je sicer na ponedeljek napovedana, a v nekaterih predilnicah so delavci že dne 9. t. m. pričeli stavkati. V antwerpskem pristanišču se že tudi manj dela.

Smrtna nesreča v zraku. V San Diegu se je ubil neki ameriški poročnik, ki se je kot potnik dvignil s hidroplanom v zrak. Ranjen je tudi vodnik hidroplana.

Velikanski izgredi stavkujočega delavstva v Buffatu. Stavkujoči tramvajevci so povzročili velikanske izgrede ter razbili in zažgali 40 voz. Na policijo so iz revolverjev streljali in jih z gorjačami zapodili. Šele na pomoč pozvani vojaki so razkropili stavkujoče tramvajevce.

Teleonska in brzajavna poročila.

ODGOVOR VELESIL BALKANSKI ZVEZI.

London, 10. aprila. (Oficijelno.) Vele-sile odgovorijo te dni balkanski zvezi na njene mirovne pogoje sledeče:

1. Vele-sile sprejmejo obmejno črto Enos—Midia z ono korekturo, kakor jo predlaga Bulgarija, in sicer: Midia po ravni črti do železniške postaje Muratli, od tod majhen lok in potem zopet ravna črta do neke točke vzhodno od Enosa.

2. Vele-sile si pridržujejo pravico sklepati o pripadnosti egejskih otokov, od katerih dobi večino Grčija.

3. O vojni odškodnini in vseh z njo v zvezi stoječih finančnih vprašanjih odloči finančna komisija v Parizu.

4. Vele-sile so že določile severno in severovzhodno mejo Albanije in diskutirajo še ostale meje.

5. Vele-sile priporočajo zaveznikom, naj sovražnosti ustavijo.

PRELIMINARNI MIR.

Sofija, 10. aprila. Preliminarni mir se baje sklene v par dneh. Bulgarija je od-pustila 30.000 rezervistov.

MIR SE V PAR DNEH SKLENE. SASONOV TRDEN.

Peterburg, 10. aprila. Na tukajšnjem bulgarskem poslanstvu so izjavili, da je mir le vprašanje par dni.

Stališče Sasonova je zelo trdno.

× × ×

GRE SE LE ZA POSOJLO?

Dunaj, 10. aprila. »N. W. Tagblatt« trdi, da iz avtentičnega vira izve, da vele-sile glede odškodnine za Skader niso še ničesar sklenile. O odstopu kakega dela albanskega primorja sploh ne more biti govora. Gre se k večjemu za posojilo, ki je bo Črna gora rabila ravnotako kakor ostale balkanske države. Rusija je na Cetinju decidirano povedala, da ni upati, da bi Skader Črni gori pripadel.

OBSTRELJEVANJE SKADRA POČIVA IZ POLITIČNIH RAZLOGOV.

Belgrad, 10. aprila. (Izvirno.) Izpred Skadra ni nobenih poročil. Naskok se še vedno ni začel. Mučna, negotova situacija se mora vsekako do konca tega tedna rešiti, kajti nad razlogi vojnih ozirov in še nepopolnih priprav — stoje politični razlogi, ki silijo, da se to vprašanje na ta ali drug način spravi z mrtve točke.

KRALJ NIKITA NE ODJENJA?

London, 10. aprila. »Times« trdijo, da bi Srbija odpoklicala svoje čete izpred Skadra, da pa se temu kralj Nikita upira, ker se boji za krono. Rad bi zavzel Skader, ker misli, da bi ob eventualni združitvi Črne gore s Srbijo njegova dinastija zavladala. V Belgradu se širijo najrazličnejše vesti in prevladuje prepričanje, da se za skadrim vprašanjem skriva velika diplomatska intriga. Mnogi menijo, da se bo Skader le zavzel in da bo potem kralj Nikita nastavljal zanj mnogo višjo ceno.

ČRNOGORSKI FINANČNI MINISTER V BELGRADU.

Belgrad, 10. aprila. (Izvarno.) Črnogorski finančni minister Drljević je prišel v Belgrad, kjer ostane nekaj dni.

SRBIJA USTAVI OPERACIJE PRED SKADROM?

Budimpešta, 10. aprila. »Pester Lloyd« piše: Srbska vlada je sklenila operacije pred Skadrom ustaviti, ker ji je ruska vlada sporočila, da namerava Avstro-Ogrska vkorakati v Sandžak, ako se ne uda.

× × ×

RUSIJA ZA GRČIJO.

Pariz, 10. aprila. Spor med Italijo in Grčijo postaja vedno bolj resen.

Rusija podpira zahtevo Grčije po Agrokastri, Italija pa izjavlja, da nikoli ne dopusti, da bi Grčija zasedla obal nasproti Krfu.

Rusija Grčiji prisoja tudi Solun in se celo protivi določitvi kakršnekoli interesne sfere Bulgarije v Solunu, katere bi slednja rada imela, da preboli odstop Silistrije.

SASONOV OSTANE.

Peterburg, 10. aprila. Sasonov je baje te dni ponudil caru demisijo, a je car ni sprejel, temveč njegovo politiko popolnoma odobril.

CAR IN VOJNA STRANKA.

Peterburg, 10. aprila. Car je sprejel včeraj v avdijenci velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, vojnega ministra in veliko drugih visokih vojaških dostojanstvenikov.

DVA BULGARSKA POLKA UNIČENA.

London, 10. aprila. Dopisnik londonske »Times« poroča, da sta bila zadnje dni pri Cataldži od Turkov skoro popolnoma uničena dva bulgarska polka, obstoječa iz mladih rekrutov. Rekruti so bili sinovi najboljših meščanskih rodbin Sofije.

ZNAČILNA IZJAVA NEKEGA ALBANSKEGA NOTABLA.

Trst, 10. aprila. Nek vpliven katoliški albanski veljak izjavlja v »Piccolu«:

Znatel del Albancev je za personalno unijo med Albanijo in Črno goro. Kralj Nikita uživa med katoliškimi Albanci velike simpatije, ker je Albance vedno podpiral proti Turčiji. Albanija bi bila potem res neodvisna in bi vstopila v balkansko zvezo, kar bi ji zlasti gospodarsko koristilo. Črna gora bi tudi s katoličani najboljše postopala.

O Skadru sodi albanski veljak, da bo vsled lakote padel, a ne kmalu, kajti, tudi če oblegovalci Taraboš zavzamejo, imajo opraviti še s citadelo, ki dozdej ni še niti enega strele oddala. Ni res, da se obleganci v Skadru bore pod albansko zastavo, marveč se bore pod turško.

V Draču se Srbi močno utrjujejo, kakor da bi ga ne mislili zapustiti. Vest o vstaji Albancev so skuhalo nekateri albanski potepuhi, ki se vlačijo po tržških nočnih kavarnah, ki bi pa ne vzeli v roke puške, če bi se za res šlo.

VPRAŠANJE VOJNE ODŠKODNINE.

Budimpešta, 10. aprila. Bulgarski finančni minister Teodorov izjavlja v nekem intervjuu v »Az Estu«, da zahteva balkanska zveza eno milijardo vojne odškodnine. Zavezniki so pa pripravljeni na to, da se ta vsota odšteje od dela turškega državnega dolga, ki leži na osvojenem ozemlju. Kar se slednjega tiče, zavezniki sprejmo samo tisti del, ki je garantiran po dohodkih evropske Turčije in tudi od tega le tisti, ki odgovarja stroškom, ki jih je imela turška vlada vsled investicij. Zavezniki ne sprejmo bonov turškega zaklada. Dolg, ki bi ga prevzeli, bi znašal okoli dveh milijard, 300 milijonov frankov.

ZA DOBRE ODNOSAJE MED ZAVEZNIKI.

Belgrad, 10. aprila. Oficijozna »Samouprava« opominja srbsko časopisje, naj v interesu dobrih odnosajev med zavezniki neha s polemiko zaradi padca Odrina.

SRBSKI DEMENTI.

Belgrad, 10. aprila. Vest, da bo srbska vlada od bodoče Albanije zahtevala 150 milijonov odškodnine za okupacijske stroške in ne bo svojih čet preje odpoklicala, dokler se ta vsota ne izplača, se od mero-dajne strani označuje kot popolnoma izmišljena.

UREDITEV GOSPODARSKIH RAZMER V NOVIH SRBSKIH KRAJIH.

Belgrad, 10. aprila. (Izvirno.) Minister za narodno gospodarstvo je za sedanje zasedanje skupščine pripravil celo vrsto zakonskih načrtov in izprememb, s katerimi se urede gospodarski odnošaji v novih krajih. Načrti se v kratkem predlože skupščini.

× × ×

PROTIAVSTRIJSKE DEMONSTRACIJE V ITALIJI.

Rim, 10. aprila. Včeraj zvečer so se vršile v Bologni in Genovi demonstracije za Črnogoro. Množica je hotela pred avstrijski konzulat, kar je pa policija preprečila.

× × ×

BOLEZEN SV. OČETA.

Rim, 10. aprila. »Osservatore Romano« piše: Srečni smo, da moremo zagotoviti, da se zdravstveno stanje Sv. Očeta po predvčeršnjem recidivu znatno in trajno izboljšuje. Avdience so ustavljene. Zdravniki skušajo slabost Sv. Očeta premagati, ker zauživa le malo hrane. Delovanje srca je zadovoljivo. Sprejemni so se za cel mesec april odpovedali.

Drugi viri pa sodijo, da je zdravstveno stanje Sv. Očeta nekoliko resnejše. Sv. Oče je zelo slab. Govori zelo tiho. Uživa samo mleko in jajčni rumenjak, pa še s tem je treba Sv. Očeta nežno siliti. Ponedeljek zvečer in v no-

či od ponedeljka do torka je obstojala resna nevarnost. Svetega Očeta je napadla uremična infekcija z napadom influence ter srčno slabostjo in nepravilnostjo žile. Zdaj je to minulo, a je stanje še vedno nekoliko resno. Zdravniki so sklenili, da ne izdajo buletina.

Arterioskleroze ni. Injekcij ni treba. Svetemu Očetu so dali le nekoliko aspirina. Dne 8. t. m. ponoči je znašala temperatura 38 stopinj, dne 9. t. m. zjutraj pa 36,8. V Vatikan je došlo na stotine brzojavk od vlad, politikov, družtev in privratnikov.

Baje ima Sveti Oče Brightovo bolezen.

Rim, 10. aprila. Zadnje vesti o pa-pažu si zelo nasprotujejo. Privatna poročila trde, da moči Sv. Očeta še dalje pojemajo in da je srce slejkoprej slabo. Zdravniki pričakujejo krize jutri. Oficijelno se pa zagotavlja, da je zdravstveno stanje Sv. Očeta zadovoljivo.

× × ×

SLOVENC V RIMU.

Rim, 10. aprila. Sinoči so došli slovenski romarji srečno v Rim. Celo pot so peli, molili in bili dobre volje. Danes je bila v cerkvi sv. Petra maša, ogled cerkve in Rima raz streho Petrove cerkve. Navdušenje je veliko.

KAKO SE HRVAŠKO VPRAŠANJE REŠUJE.

Zagreb, 10. aprila. Dr. Tomašič dela na to, da bi bil državni pravdnik v »veleizdajniškem« procesu Accurti imenovan za »locumtenensa«, česar hrvatska ustava niti ne pozna. To imenovanje bi seveda hrvatsko javnost silno razburilo. Dosedaj je to seveda le načrt Tomašičev.

ŽRTEV ŽELEZNIŠKE NESREČE.

Zagreb, 10. aprila. Tu je umrl strojevodja Nedur, ki je bil pri železniški nesreči blizu Ogulina ranjen.

VELIKA VOJAŠKA AFERA V SARAJEVU.

Dunaj, 10. aprila. V Sarajevu je bilo svoj čas prišlo do velikega škandala med podčastniki dunajskega 4. pehotnega polka in vojaško stražo, ki je intervenirala, ker so ti podčastniki v neki gostilni počeli hude izgrede. Pri tem je bil rezervni korporal Fuhrmann z bajonetom od straže preboden in je umrl, rezervni narednik Barzer pa z bajonetom ranjen. Zdej je garnizijsko sodišče pet podčastnikov degradiralo in jih obsodilo v ječo do 20 mesecev. Barzer, ki je bil na 20 mesecev obsojen, je pa medtem vsled zabodljajja z bajonetom že umrl.

Štajerske novice.

Š Napačni monter izvršil veliko tatvino. Dne 8. t. m. je pokradel neki prebrisan tat grofici Hartenau v Gradcu mnogo dragocenosti. Grofica je namreč plinarno in elektrarno obvestila, da je merilec za elektriko poškodovan in naročila, naj se popravi. Prišel je k njej neki mož in se izdal za monterja. Imel je s seboj novi merilec ter mu je gospa, nič slabega sluteca, pripustila, da izvrši popravo. Po odhodu je zapazila, da ji je zmanjkalo za 8400 kron raznih dragocenosti. Na sumu je neki Franc Göschl.

NEMCI NAMERAVAJO ZASESTI BELGIJO, NIZOZEMSKO IN DANSKO.

Francosko časopisje trdi, da se Nemčija zato tako strahno oborožuje, ker hoče z ozirom na balkanske izpremembe se oškodovati tako, da zasede Belgijo, Nizozemsko in Dansko.

Ljubljanske novice.

Ij Za Slomšek-Einspielerjevo slavnost so vstopnice že v prodaji. Prosimo občinstvo, naj si takoj kupi vstopnice, ker tako prirediteljem znatno olajša delo.

Ij Skupna pevska vaja za Slomšek-Einspielerjevo slavnost je jutri ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Ljudskega Doma.

Ij Obolenemu nadučitelju Jakobu Dimniku je dovolil ljubljanski mestni šolski svet dopust do konca letošnjega šolskega leta. Suplirala ga bo volonterka Ana Likozar.

Ij Zanimiv izum Slovenca. Mornar vojne mornarice Štefan Kozina je izumil aparat, s katerim je mogoče brzajaviti z ene postaje na drugo ne da bi mogle medpostaje vsebino brzajavke prevzeti. Novi izum bi bil velikega pomena pri oddaji tajnih brzajavk, ker bi prišla pri novem aparatu le oddajna in prejemna postaja v poštev. Nobena druga brzajavna postaja med tema dvema bi ne mogla vsebine ujeti. Izum se sedaj preizkuša v vojni mornarici. Aparata je mogoče uporabljati tudi pri radiotelegrafiji. Stvar financira gosp. Bamberger iz Ljubljane.

Ij Prva patronaža za uslužbenke, društvo Sv. Filipa Nerija, pošlje natopne dni svojo nabiralno polo do sedmih svojih prijateljev in dobrotnikov er vljudo prosi, naj se tudi letos pominjajo te važne karitativne naredbe. Z ozirom na stroške se ne tiska letno poročilo, temveč pošlje le osrednji patronaža na Dunaj, 1. Himmelfortasse. Patronaža ni istovetna s patroatom Sv. Vincencija za otroke, amak samostalno, od tega ločeno društvo v prid mladim uslužbenkam, prodajalkam, krojaškim in modističnim ičenkam. Ob nedeljskih popoldnevih e v času od 2.—5. ure zberejo (14—24 et) v svoji dvorani; tam se uče raznih očnih del, pojo ter se razvedre z igriami in šalami; tudi dobro berivo jim e v posebni skromni knjižnici na razpolago. Na ta način želi društvo obvaovati mlade, neizkušene deklice onih evarnosti, ki jim prete uprav ob nedeljskih popoldnevih. Deklice imajo vsakokrat majhen pouk v krščanskem nauku. To nalogo izvršujeta gospoda kanonika S. Sušnik in dr. J. Gruden, ki sta društvena svetovalca. Ob 4. uri dobe dekleta malico, navadno kruh, ob slovesnostih pa tudi sadje in potice. Preteklo leto je obiskovalo patronažo 30 do 50 deklic. Dvorano je dal tudi ga to leto presvetiti knezoškof v Alojzišču brezplačno na razpolago. Štiri do sem gospa in gospodičen se menjava v pouku deklic; strokovna moč jih počuje v šivanju belega perila. O Božicu se je obhajala vesela in bogata boičnica, v pustu so bile na vrsti igre, o lepih dneh gredo tudi deklice na skupni izprehod v bližnjo okolico. Devovanje društva Sv. Filipa Nerija je tiho, a blagonsno, po zgledu istih društvo na Dunaju, v Lincu, v Gradcu, v Mariboru, v Celovcu. Vrhovna ali generalna predsednica vseh društev je blaga knežinja Lichy Metternich na Dunaju. Našemu društvu predseduje poproga deželnega predsednika preblagorodna gospa eksc. Karla baronica Schwarz, njena namestnica je prebl. gospa S. grofica Chorynski, asistentinja pa blag. gospa B. pl. Laschan. — Deklice, ki jih društvo naziva »varovanke«, ne plačujejo nobenih prispevkov; tako zahtevajo društvena pravila. Vsled tega je blagodejna naprava odvisna le od podporn dobrotnikov. Naj bi se sosebno srca blagih ljubljanskih gospa in gospodičen blagohotno nagajala prvemu društvu v varstvo deklic iz delavskih slojev v Ljubljani. — Društveno tainišstvo: Alojzišče, I. nadstropje, šteč. 26. Otvorjeno ob nedeljah od 2. do 5. ure.

Ij »Življenje Jezusovo« v kinematografu »Ideal«. Od sobote naprej do četrtega se bo predstavljala najlepša slika iz življenja Jezusovega, povzeta na svetih krajih v Palestini po znanih mestih iz evangelijev. Vidi se postava Jezusova v polni bliščobi, vidimo kako se je božji Sin razvijal od rojstva in ona sveta mesta, kjer je Zveličar končal svoje življensko delo na zemlji. Slika se razvija 1 in pol ure pred našimi očmi, ne da bi nas utrudila za trenotek—in celo mučnejše scene zadnje slike, ki nam kažejo grozovito trpljenje Kristusovo v premenjevalni podobi, učinkujejo le v srce segajoče, nikakor pa ne vzbujajo studa, kljub realistični življenskoresnični predstavi. — Velikanski so bili stroški za napravo te slike, cela ekspedicija amerikanske tvrdke Kalem Co., obstoječa iz 500 oseb, se je peljala v Palestino. Celo leto je trajalo, predno se je dokončal ta umotvor. Skupni vtisek tega bajnega dela je globoko v srce segajoč in učinkuje na vsakega. Predstave so od sobote naprej vsak dan od pol 3. popoldne naprej. Priporočamo vsakemu, da si ogleda to velikansko sliko v kinematografu »Ideal« v hotelu pri Maliču.

Ij Poročilo se je stotnik 27. pešpolka Henrik baron Lazarini z gđčo Gerto Kosler.

Ij Zvišanje stanarine v mestnih stanovanjih. Poročali smo že o zvišanju stanarine v poslopju meščanske imovine. Danes poročamo še, kako je odsek, ki je imel nalogo pregledati stanovanja, ki so last mesta, povišal stanarino: 1. Hiša Polhovkine ustanove, Gradaška ulica šteč. 18: Albert Sič od 600 K na 640 K; Henrik Pfeifer od 560 K na 600 K; dr. Pavel Košenina od 560 K na 680 K. — 2. Streliška ulica šteč. 16: Vinko Borštner od 600 K na 900 kron. — 3. Slomškova ulica šteč. 19: Franc Potočnik od 500 K na 540 K; Fr. Trdina od 600 K na 660 K; Anton Zemljak od 400 K na 460 K. — 4. Erjavčeva cesta šteč. 19: Božidar Valenta od 240 kron do 400 K. — 5. Vojaško oskrbovališče: Neža Čarman od 800 K na 900 K. — Pod turnom (Tivoli): Terezija Tomec od 840 K na 900 K, Franc Brunet od 840 K na 900 K; Janko Bleiweis Trsteniški od 1080 K na 1180 K; Ivan Vončina od 1080 K na 1300 K, Václav Hejnic od 816 K na 900 K.

Ij Za balkone in terase najprimernejše rastline so: Plezavke in ovijavke: Cobaea scandens, zvončasta trtnica z modrimi in lilastimi cvetovi, spočetka zvončaste, kasneje zvezdnate oblike. Raste naglo in doseže višino 18 metrov; Mauranda Barclayana z modrimi, odoljivimi cvetovi; Humulus lupulus, običajni hmelj, Humulus lupulus aureus, zlatocvetni hmelj ali najlepši Humulus lupulus japonicus, japonski hmelj, ki nosi mnogoštevilne rdečkastobe cvete. Jako ugodne so različne grstice, zlasti dišeči Lathyrus odoratus. Zelo priporočljivi so razni slaki, zlasti škrlatna Ipomea purpurea, ki poganja cvete najraznobjnejših variant na istem stebelu. Takisto zelo ugodna je divja trta Ampelopsis quinquefolia, ki je vztrajna na vseh prostorih, in kapucinska kreša, Tropaeolum majus. Balkonске rastline, ki so prav dekorativne, a niso plezavke, so zlasti priporočljive sledeče: raznovrstne pelargonije (Geranium), fuhsije (ne za južno ležeča okna ugodne), begonije, mačehe, naglji, muškati, petunije, verbene, balzamine, astre, levkoje, vrtnarski beluši (šparglji), azaleje, kamelije in razne druge cvetlice v lončkih. Paziti je na slane, ki se včasih pojavljajo še sredi maja, zlasti okoli »treh ledenikov«.

Ij Otvoritev nove trgovine. Velika »Anglo zaloga čevljev« (Anton Novak, poprej tvrdka V. Petričič, nasl.) Ljubljana, Šelenburgova ulica, hotel »pri Maliču«, se otvori v soboto, 12. aprila.

Ij Umrlj v Ljubljani: Marijana Šilar, občinska uboga, 65 let. — Fran Rudolf Peklaj, rejenc, 4 dni. — Marija Zima, mestna uboga, 72 let.

Ij Včerašnji semenj je bil zelo slab obiskan. Mladih prašičkov so pripeljali tri kurnike, govedine je bilo pa vsega skupaj 21 glav, in sicer 17 volov, 3 krave in 1 tele.

Gospodarsivo.

g Dobava železniških vozov za progo Novo mesto — Metlika. Železniško ministrstvo je naročilo za to progo pri avstrijskih tvornicah za lokomotive in tenderje 12 lokomotiv (pet za brzovlake s tenderjem) za okroglo vsoto 1 milijon 555.000 kron in pri avstrijskih tvornicah za vagone 51 vagonov (20 za osebne vlake, med njimi 10 štirivrstnih, šest službenih, deset pokritih in 15 odprtih prtljažnih vozov) za okroglo vsoto 905.000 K. Vse omenjeno mora biti dodelano za prvo četrtletje 1914.

g Kdo ima dobiček od izdeljevanja? Parobrodno društvo »Cunrad« je imelo lani 115 milijonov funtov šterlingov ali 2875 milijonov kron čistega dobička, za 11 milijonov K več kakor lani.

g Važno za tiskarje in knjigoveze. Pri nas na Kranjskem je bil dosedaj običaj, da sme tiskarna poleg tiska opravljati tudi takoiimenovane »male knjigoveške posle«, kakor zgibati pole, nalepiti, jih s sukancem ali žico sešiti, porezati in jih z mehkim upogljivim ovojnim papirjem zaviti. Vse drugo, kar je zlasti združeno s klejem in klajstrom, pa spada v knjigoveško obrt. Pred nami leži sedaj najnovejša razsodba upravnega sodišča na Dunaju, ki je na pritožbo deželne zveze in gremija tiskarjev ter črkolivcev v Pragi razsodilo dne 18. decembra 1912, št. 14.027 ex 1912, da smejo tiskarji svoje izdelke tudi trdo vezane oddati na trg, tedaj so upravičeni, napraviti tudi v okviru svoje lastne obrtne pravice zahtevano vezbo, kakor to izrecno določa § 37. obrtnega reda. Enak odlok je izdalo tudi trgovinsko ministrstvo.

KNJIGOTRŽTVO.

Nova knjiga o verskih resnicah. Katoliški verouk za realko, učiteljske in dekliške ličeje. Prva knjiga: Verske resnice (Dogmatika), priredil dr. Ivan Svetina, profesor in katehet v Ljubljani. Cena vezani knjigi 2 K 80 vin. — Ko človek začne samostojno misliti, mu je gotovo na korist, ako se mu z umskimi in zgodovinskimi razlogi pojasnijo in utemeljijo tudi verske resnice. Ta namen ima nova knjiga. Ta knjiga je po vsebini lepo urejena, jasna in temeljita, jezikovno čista in tehnično lično opremljena. Dasi polovico krajša nego so veroučne knjige za višjo gimnazijo, po katerih je prirejena, vendar se nahaja v njej vse, kar je treba vsakemu izobražencu o verskih resnicah vedeti. Dokaze o bivanju božjem o neumrljivosti človeške duše, o zgodovinski verodostojnosti štirih evangelijev, o božanstvu Jezusa Kristusa, nauk o presv. Trojici itd. podaja v popolnoma znanstveni, vendar pa toliko olajšani obliki, da bo izobražencem vse to lahko umljivo tudi brez šolske razlage. Zato naj bi posegli po knjigi tudi učitelji in učitelji, ki

bi se radi ali vsled poklica ali vsled potrebe poučili o zgorajšnjih vprašanjih; enako naj bi si oskrbele to dogmatiko one bivše gojenke nekdanje višje dekliške šole, ki jim je bila učna knjiga samo katekizem. Korist domačega čitanja in samostojnega premišljevanja dokazov, ki so v knjigi, bi utegnila biti celo večja od koristi šolskega pouka, ker pri tem nikogar ne bo vznemirjala misel, da se je treba tega na pamet učiti, ampak bo vsakemu čitatelju le skrb, da si utrdi svoje versko prepričanje ter uteši hrepenenje uma in srca po temeljitem spoznanju tega, kar je in ostane najvažnejše za vsakega človeka. — Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Častito duhovščino opozarjamo, da pridejo letos prvič na vrsto »Lectiones infra octavas solemnitatibus S. Joseph, S. Joannis Bapt. et Ss. apost. Petri et Pauli«. Ker teh lekcij ni ne v psalteriju in ne v breviju in se dobi knjižica edinole v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani, opozarjamo čast. duhovščino, da se te lekcije nemudoma omisi, ker je mogoče, da zadnji trenutek, ko ne bo nič več mogoče dobiti novih izvodov, knjižica v »Katoliški Bukvarni« poide in bi gospodje, ki imajo te knjižice, ne mogli moliti brevija.

Kupi se po znižani ceni:

„Meyers Konversations-Lexikon“ velika izdaja 6 natis v vezanih zvezkih. Ponudbe s ceno naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod šifro »Meyer«. 1088

Steckenpferd- lilijino mlečno milo 961 je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakdan priznanice. Dobi se povsod a 80 vinarjev.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin Rla-mazilo. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko.

Maia, dobrodoča

trgovina

blizu župnijske cerkve se da takoj v najem. Več pove upravnistvo »Slovenca« pod številko 1092. (Znamka!) 1083

SEDLO

dobro ohranjeno, se ceno proda. Poizve se pri

Francu Fajdiga, Marije Terezije cesta 16.

St. 334/pr.

Služba mlekarja.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je izpraznjeno mesto

mlekarja

z letno plačo 900 K in prostim stanovanjem s potrebno kurjavo in svečavo. Mlekar mora biti izvežban v molži, v strežbi živine in v mlekarskih delih in mora v teh delih učence navajati.

Ako je mlekar oženjen, dobi tudi žena primerno delo in zaslužek. Služba se odda po možnosti s 1. majem t. l.

S krstnim in domovinskim listom, z zdravniškim in pravnostnim izpričevalom ter z dokazili o praktičnem izvežbanju in o dosedanjem službovanju opremljene prošnje je vložiti do

25. aprila 1913

pri ravnateljstvu kranjske kmetijske šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 10. aprila 1913.

1113

Prodaja posestva.

Gospod Ante Gaber iz Škofjeloke namerava svoje posestvo v celoti in na drobno prodati.

To posestvo obstoji iz hiše št. 13 na Studencu z žago, mlinom in fužino, iz pristave v predmestju Karlovec, iz travnikov, njiv in gozdov.

Travniki pri pristavi v predmestju Karlovec leži ob deželni cesti, je jako pripraven za stavbišče ali pa tudi kot vrt, in se bo prodal ali v celoti, ali pa po že določenih posameznih delih.

Žaga in mlin na Studencu imata okrog 100 trajnih konjskih sil, in se lahko izrabljata tudi za kako drugo industrijsko podjetje.

Kdor misli kupiti, naj se zglasti

v ponedeljek 14. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne

v notarski pisarni v Škofjiloki, kjer se tudi že poprej lahko izvedo natančnejši pogoji prodaje.

Škofjaločka, dne 9. aprila 1913.

Niko Lenček.

c. kr. notar.

Službo

želi nastopiti dekle poštene redbine in vestn. značaja, izvežbana kot prodajalka v trgovini (tudi s trafikoj) ter vobče praktična in vajena eventuelno tudi v šivanju. Zmožna tudi nemščine deloma, italijanske in hrvaščine. — Želi se mesta v provinciji, tudi na Goriškem ali Primorskem. — Blagohotne ponudbe s pogoji se prosi na: Uprava »Slovenca« št. 1076.

M L N

v sredini mesta Kamnik na stalni vodi s 4 kamni in stopami, s šupo poleg, se bode prostovoljno prodal na dražbi **14. aprila ob 10. uri dopoldne** na licu mesta. Prodalo se bo tudi zraven eno

staubišče z lepimi vrtni pri vodi, in

dom gozda

tik opekarne na Perovem.

1044

Cefiri. 1053 **Kanafasi.**

1913 **Ne smeje pozabiti!** 1913

Dobro in pristoparavno blago vsesko najboljše in najceneje kupi naravnost pri izdelovalcu.

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire, rjuhe, damaste batiste, svilo, atlase, blago za dame in gospode, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na znano krščansko tvrdko

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45 v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko).

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. V zalogi imam tudi veliko množino ostanov cefirja, delinja, kanafasa itd. in razpoložim v zavojih po 40 metrov za 16 K, prve vrste za 20 K, finije vrste za 25 K franko po povzetju. Od ostanov se vzorci ne pošiljajo. — Srečje za gospode iz cefirja ali oxforda 1 komad K 183, 220, 250, 3—, 4— in 450. Pri naročilih zaščeta navedba širine vrata. Dopisuje se slovensko. V enem letu nad 300 priznanic od Slovencev.

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani, deželni dvorec

opozarja p. n. vinske kupce na svojo veliko zalogo priznane izbornih

kranjskih vin.

Poleg namiznih vin ima v zalogi tudi raznovrstna buteljska vina po zmernih cenah na prodaj. Ceniki in vzorci se pošljejo na zahtevo brezplačno. 859

V srednji Istri se proda ali odda v najem dobro uspevajoča

trgovina mešnega blaga in jestvin

Potrebni kapital okolu K 35.000.—. — Informacije daje **A. Z. Trst, glavna pošta** poste restante. 1109

Stanovanje

v prvem nadstropju, obstoječe iz treh sob na ulico, kuhinje, jedilne shrambe, kleti, podstrešja, sobe za služkinjo, hodnika, uporabe vrta, **Poljanski nasip, se za majev termin odda.** Vprašati je **Poljanski nasip 8, I. nadstropje.** 1112

Absolventi trgovskega tečaja
in go'enec c. kr. stavbno tehnične šole (Gradec)
1860 stalne službe pri kakem stavb. podjetniku, trgovcu, hranilnici ali banki v mestu ali na deželi, zmožen slovenske, nemške korespondence knjigovodstva, strojepisja, v trgovsko in stavbno pravnih zadevah, star 19 let, vstop takoj. — Pisma slovenska ali nemška pod naslov Vlado Tücherer na upravo lista do 15. t. m. 1081

organista in cerkovnika
v Radovljici se znova razpisuje. Organist, kojemu se je pred meseci podelila, se ji je neopredeljeno odpovedal iz vzroka, da ga farani vsled priljubljenosti ne puste proč in mu vse obetajo. Plačilo v denarju 1100 kron, prosto stanovanje in mogoč postranski prislužek pri hranilnici. Pismene prošnje s pričevali naj se pošljejo župnemu uradu v Radovljici. 1090

Sprejme se dobra prodajalka
vešča slovenskega in nemškega jezika v trgovino mešanega blaga. — Naslov pove uprava lista pod št. 999. 999

Izgotovljene obleke
površniki, pelerine za moške in dečke, fine vrhne jopice, cele obleke, kakor tudi posamezna krila za ženske. — Velika izbira v prvem nadstropju. — Nizke stalne cene v manufakturni in konfekcijski trgovini „Pri Skofu“ Ljubljana, na vogalu Medarske ulice in Pred Školijo 3 nasproti gostilne „Pri Sokolu“ v podružnici tvrde R. Miklauc. 767

KRAPINA - TOPLICE (Hrvaško) lečijo trganje, revmatizem, ischias. Pojasnila in prospekte pošilja gratis ravnateljstvo 1026

Tehnična pisarna.
Naprava vseh v stavbno stroko spadajočih načrtov
Stavbeno podjetje Valentin Accetto,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.
Oblastveno koncesijonirana zasebna posredovalnica za nakup in prodajo posestev in zemljišč.
Sploh se sprejemajo vsa v to stroko spadajoča naročila.
Izdaja konzorcij »Slovenca«.
Tisk: »Katoliške Tiskarne«.
Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Sanatorium Emona v Ljubljani,
Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Berganc, primar I. kir. odd. de2. boln.

Ure, verižice, uhani, prstani, obeski, zapestnice itd.
Edina zaloga ur z lastno znamko
„TUP“
Najstarejša domača tvrdka
Lud. Černe
juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfowa ul. 3. 124

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, kolodvor.
Odhod iz Idrije: ob 6— zjutraj, ob 12— popoldan, ob 3:30 popoldan
Prihod v Logatec: ob 7:50 zjutraj, ob 1:40 popoldan, ob 5:10 popoldan
Odhod iz Logatca: ob 8:30 zjutraj, ob 2:30 popoldan, ob 6:30 zvečer
Prihod v Idrijo: ob 10:20 zjutraj, ob 4— popoldan, ob 8:15 zvečer
Cene z avtomobilnim omnibusom:
I. razr. II. razr. za osebo za osebo
Idrija-Logatec ali naspr. K 3— K 2—
Idrija-Godovič " " " 1:50 " 1—
Godovič-Hotedršica " " " 1:50 " 1—
Hotedršica-Logatec " " " 1:50 " 1—
Cene s kombiniranim avtomobilom:
I. razr. II. razr. za osebo za osebo
Idrija-Logatec ali naspr. K 3— K 2—
Idrija-Godovič " " " 1:50 " 1—
Godovič-Hotedršica " " " 1:50 " 1—
Hotedršica-Logatec " " " 1:50 " 1—
Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan popoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le popoldan omnibus.
Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.
Valentin Lapajne v Idriji.
Proda se dobro idoča

pečarska obrt
z veliko trgovino posode, s 4—5 pomočniki, 60—100.000 K letnega prometa, velikim številom odjemalcev, tudi na Kranjskem. Cena 3000 K. — Zaloga posebej le proti gotovini, v Celovcu v bližini »Narodnega Doma«. — Vprašanja sprejema uprava lista pod št. 795.

St. 6983.

Razpis.

Za zgradbo okrajne ceste Srednjavas-Studor na okroglo 12.900 K in v tiru ležečih 2 železobetonskih mostov na okroglo 12.400 K

proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote naj se predložijo ločeno za ceste in mostova

do 26. aprila t. l. ob 12. uri popoldne podpisaneu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje gradbe okrajne ceste Srednjavas-Studor«
odnosno »Ponudba za prevzetje zgradbe mostov na okrajni cesti Srednjavas-Studor«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni. Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo, ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega

Ljubljana, dne 4. aprila 1913.

1068

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. Kunc, Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakovrstnih

847 1

..... pomladanskih oblačil.

Strogo solidna postrežba.

Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Štev. 2550.

Razpis služb.

Pri tukajšnji občini imajo se popolniti sledeča mesta uradnikov in pisarjev:

1. **Blagajnika** z letno plačo K 2800—;
2. **gozdarskega tehnika** z letno plačo K 2800— in potnim pavšalom K 600—;
3. **živozdravnika** z letno plačo K 2400— in potnim pavšalom K 480—;
4. **nadcestarja** z letno plačo K 1200— in potnim pavšalom K 300—;
5. **nadredarja** z letno plačo K 1000 in pavšalom za obleko K 160—.

Letna plača se izplačuje iz občinske blagajne v enakih mesečnih obrokih naprej, pavšal pa v tromesečnih nazaj.

Služba je za leto dni provizorična, a potem stalna, medtem ko imajo uradniki pod 1, 2 in 3 pravico do pokojnine na temelju pokrajinskega zakona o ustanovitvi pokojninskega zaklada za občinske uradnike od 28. febr. 1898, p. z. l. št. 8.

Prosilci morajo dokazati sposobnost za mesta katera se imajo izpopolniti, medtem ko mora gozdarski tehnik dokazati, da je izvršil visoko gozdarsko gospodarsko izobrazbo. Nadalje morajo dokazati starost, domovinstvo v kak občini v državnem zboru zastopanih kronovin, samstvo, kakor tudi eventualno službovanje pri kak občini ali drugod ter znanje hrvatskega jezika v sestavi in govoru. Nadredar mora še dokazati zdrav fizični sestav. Prosilci, pripadniki hrvatske kraljevine, smejo prositi z obvezo, da bodo po preteku enega leta dosegli avstrijsko državljanstvo.

Rok razpisa traja do 30. maja 1913.

Prošnje za eno teh mest je poslati na občinsko upraviteljstvo, opremljene z zahtevanimi dokazili, ker se sicer ne bo oziralo nanje.

Prosilci, katerih prošnje bi bile odvisne od prejšnjih razpisov za mesto blagajnika ali gozdarskega tehnika, se bodo jemale v ozir le, ako izjavijo, da reflektirajo na iste in ako jih izpopolnijo z zahtevanimi dokazi.

Občinsko upraviteljstvo Imotski,

dne 27. marca 1913.

1067

Dražbeni razglas.

(Šolska zgradba.)

Krajni šolski svet v Št. Petru na Krasu razpisuje z odobrenjem c. kr. okrajnega šolskega sveta v Postojni zgradbo enonadstropnega prizidka k šoli v Št. Petru v proračunjeni svoti okroglo 52.000 kron.

Zgradba se bode oddala potom zmanjševalne dražbe, ki se bode vršila

dne 29. aprila t. l. ob 1. uri popoldne

v šolskem poslopju v Št. Petru.

Ker se bode mogoče napravile stopnice in stropovi iz železnega betona, se za ta dela sprejemajo ponudbe strokovnih tvrdk, opremljene s 5% vložnino, od ponujene svote računeno in se bode eventualno oddaja istih posebej vršila.

Pred začetkom ustmene dražbe se sprejemajo pismene ponudbe, ki jih je primerno označiti in zapečatene doposlati podpisaneu krajnemu šolskemu svetu, ali izročiti dražilnemu komisarju.

V ponudbi, kolekovani s kolekom za 1 krono, je razun naslova navesti morebitni popust ali zahtevano naplačilo na enotne cene v številkah in besedah ali v odstotkih ter izjaviti, da so ponudniku znani načrti, strokovnik in vsi pogoji ter da se jim brezpogojno podvrže.

K ponudbi je priložiti vložnino v znesku 2600 K (dvatisoč šeststo kron); isto mora ob pričetku obravnave predložiti tudi vsakdo, ki namerava dražiti, v roke voditelja obravnave.

Natančni predpisi glede dražbe in varščine so navedeni v splošnih pogojih, ki so obenem z drugimi pripomočki, načrti ter strokovnikom razpoloženi od 14. aprila t. l. počenši pri krajnem šolskem svetu v Št. Petru ter pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Postojni (stavbeno vodstvo — soba št. 23), kjer da c. kr. okr. inženir podjetnikom vsa zahtevana pojasnila.

Krajni šolski svet v Št. Petru na Krasu

dne 5. aprila 1913.

1095